

Halvårsrapport 2019

Lyse

Konsern-
regnskap

Innhold

Finansielle nøkkeltall for Lyse	3
Halvårsberetning 2019	5
Erklæring fra styret og adm. direktør	11
Resultatregnskap	12
Utvidet konsolidert resultatregnskap	13
Balanse	14
Kontantstrømoppstilling	16
Endringer i konsernets egenkapital	18
Noter til halvårsregnskap	20
Alternative resultatmål	37

Finansielle nøkkeltall for Lyse

FRA RESULTATREGNSKAPET

(I millioner kroner)		30.06.19	30.06.18*)	31.12.18
Inntekter		4 736	5 008	10 268
EBITDA	(1)	1 951	1 905	3 978
EBITDA underliggende drift	(2)	1 791	2 174	4 376
Driftsresultat (EBIT)	(3)	1 238	1 315	2 670
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter		160	-269	-398
Engangsposter EBITDA		0	0	0
Engangsposter nedskrivninger (-), reversering nedskrivning (+)		0	30	15
Driftsresultat (EBIT) underliggende drift	(4)	1 078	1 554	3 053
Netto finansposter		190	151	270
Resultat etter skatt		541	474	1 064

FRA BALANSEN

(I millioner kroner)		30.06.19	30.06.18*)	31.12.18
Totalkapital		33 037	30 036	31 903
Herav driftsmidler og investeringer i selskaper		23 609	21 782	21 907
Kontanter og bank **)		5 473	4 523	5 105
Egenkapital		9 528	8 793	9 153
Brutto rentebærende gjeld inkl. leieforpliktelser	(5)	16 018	14 628	14 402
Herav andel ansvarlig lån		2 116	2 199	2 138
Netto rentebærende gjeld	(6)	10 545	10 105	9 298
Sysselsatt kapital	(7)	25 546	23 421	23 555

KONTANTSTRØM

(I millioner kroner)		30.06.19	30.06.18*)	31.12.18
Netto kontantstrømmer fra driften		690	1 559	3 498
Netto rentekostnader		214	168	351
Utbetalt utbytte til eier		562	500	511
Netto investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		966	1 095	2 472
Netto investeringer i eierandeler	(8)	-29	-262	-603
Likvide midler **)		5 473	4 523	5 105
Ubenyttede trekkrettigheter		1 800	1 800	1 800

FINANSIERINGSSTØRRELSER

			30.06.19	30.06.18	31.12.18
Netto rentebærende gjeld / EBITDA 12 Mnd.	(1,6)		2,6	2,3	2,3
Netto rentebærende gjeld / EBITDA underliggende drift 12 Mnd.	(2,6)		2,6	2,9	2,1
EBITDA rentedekning	(9)		7,8	9,2	9,0
Rentebærende gjeldsgrad	(10)		62,7 %	61,7 %	61,1 %
Egenkapitalandel	(11)		28,8 %	29,3 %	28,7 %
Egenkapitalandel - hensyntatt ansvarlig lån	(12)		35,2 %	36,6 %	35,4 %

NØKKELTALL, REGNSKAP

			30.06.19	30.06.18	31.12.18
EBITDA margin underliggende drift	(13)		37,8 %	43,4 %	42,6 %
EBIT margin underliggende drift	(14)		22,8 %	31,0 %	29,7 %
Egenkapitalrentabilitet	(15)		5,9 %	5,3 %	11,8 %
Avkastning sysselsatt kapital	(16)		5,1 %	5,6 %	11,5 %

EIERE

			30.06.19	30.06.18	31.12.18
Ansvarlig lån fra eiere		Mill. kr.	1 950	2 050	2 000
Renter og avdrag ansvarlig lån		Mill. kr.	84	82	165
Utbytte / eieruttak		Mill. kr.	550	500	500
Resultat pr aksje	(17)	kr	516	463	1 008

* Konsernet har med virkning fra 1. januar 2018 endret regnskapsprinsipp for hvordan anleggsbidrag inntektsføres. Nøkkeltall for 2018 er omarbeidet for å reflektere endringen. Se note 1 for ytterligere informasjon, samt en oppstilling som viser effekten av endret regnskapsprinsipp.

** Inkludert kortsiktige finansielle plasseringer

Definisjoner:

(1) EBITDA	Driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger
(2) EBITDA underliggende drift	EBITDA justert for urealisert verdiendringer på finansielle instrumenter og vesentlige engangsposter
(3) EBIT	Driftsresultat
(4) EBIT underliggende drift	Driftsresultat justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter, vesentlige engangsposter og nedskrivninger
(5) Brutto rentebærende gjeld	Langsiktige og kortsiktige lån, inkl. leieforpliktelser
(6) Netto rentebærende gjeld	Brutto rentebærende gjeld – likvide midler inkludert kortsiktige finansielle plasseringer
(7) Sysselsatt kapital	Egenkapital + rentebærende gjeld
(8) Investeringer i eierandeler	Kjøp av aksjer eller andeler og utbetaling av ansvarlige lån til tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
(9) EBITDA rentedekning	EBITDA / rentekostnader
(10) Rentebærende gjeldsgrad	Brutto rentebærende gjeld / (brutto rentebærende gjeld + bokført egenkapital)
(11) Egenkapitalandel	Egenkapital / sum eiendeler
(12) Egenkapitalandel - hensyntatt ansvarlig lån	Samlet egenkapital + ansvarlig eierlån / sum eiendeler
(13) EBITDA margin underliggende drift	EBITDA underliggende drift / driftsinntekter
(14) EBIT margin underliggende drift	EBIT underliggende drift / driftsinntekter
(15) Egenkapitalrentabilitet	Resultat i % av gjennomsnittlig egenkapital - resultat for siste 12 måneder
(16) Avkastning sysselsatt kapital	Driftsresultat i % av gjennomsnittlig sysselsatt kapital - resultat for siste 12 måneder
(17) Resultat per aksje	Resultat tilordnet aksjonærer / antall aksjer i selskapet

HALVÅRSBERETNING

2019

Lyse er et norsk konsern med virksomhet innenfor områdene energi, telekommunikasjon og elnett.

Innen fornybar og regulerbar vannkraft er Lyse en nasjonal aktør, og konsernet er en betydelig nasjonal utfordrer på fiberbredbånd.

Lyse har regionalt bygget ut landets mest varierte og komplette infrastruktur for strøm, bio- og naturgass, fjernvarme og fiberbredbånd. God tilgjengelighet og høy leveringssikkerhet prioriteres.

Selskapets aksjonærer er 16 kommuner i Sør-Rogaland. Aksjonærene legger til grunn et langsiktig industrielt eierskap og har forventninger til selskapet som samfunnsbygger med et regionalstrategisk perspektiv og tilfredsstillende lønnsomhet.

VIKTIGE HENDELSER FØRSTE HALVÅR 2019

- I vannkraftvirksomheten brukte Lyse den fleksibiliteten stor magasinkapasitet ga i 2018, noe som resulterte i en relativt lav magasinbeholdning ved inngangen til 2019. I tillegg har en snøfattig vinter gitt lave tilsig fra årets snøsmelting. Dette, i kombinasjon med fallende markedspriser, har redusert produksjonsvolumet i 1. halvår sammenlignet med et normalår
- Spotprisene første halvår preges av at magasinsituasjonen i Norden har normalisert seg etter fjorårets tørre sommer. I tillegg har markedsprisene på kull og gass svekket seg betydelig, noe som har gitt fallende marginalkostnader for termisk produksjon
- Partneravtalen som Eidsiva Bredbånd og Altibox inngikk i annet halvår i fjor er under implementering og vil gi 55 000 nye fiberkunder i Altibox partnerskapet. Per første halvår er 22.000 kunder overført til Altibox sin TV-plattform
- Fiber1 konsolideres inn i Lyses televirksomhet fra og med mai, da Viken Fiber Holding overtok 100% av aksjene

- Lyse Fiberinvest har sammen med NTE etablert et felleskontrollert selskap - Nordvest Fiber Holding, med hovedkontor i Ålesund. Selskapet bygger fiber på Møre.
- Signal Bredbånd kjøpte i juni 100% av aksjene i Nornett, en omfattende bredbåndsvirksomhet i Finnmark og Troms
- Elnettvirksomheten i Forsand Kommune ble overtatt 01.01.2019
- I mai og juni 2019 tok Lyse opp 2 nye lån pålydende til sammen 60 millioner Euro i det tyske Schuldschein markedet, med fast rente og løpetid på henholdsvis 20 og 25 år

ØKONOMISKE RESULTATER FØRSTE HALVÅR 2019

Lyse-konsernet hadde første halvår et resultat før skatt på 1,049 millioner kroner, mot 1,164 millioner tilsvarende periode i fjor.

Resultat etter skatt for første halvår utgjorde 541 millioner kroner mot 474 millioner i tilsvarende periode 2018.

Driftsresultatet ble på 1 238 millioner kroner, en reduksjon på 77 millioner sammenlignet med første halvår i fjor. Det er ingen vesentlige engangsposter i første halvår 2019. Engangsposter i første halvår 2018 var 30 millioner, og beløpet var en reversering av tidligere års nedskrivning av kraftverkene i Jørpelandsvassdraget.

I det videre presenteres resultatet fra underliggende drift, det vil si driftsresultat eksklusivt urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter og vesentlige engangsposter:

(Tall i hele millioner kroner)	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Underliggende driftsinntekter	4 760	5 028	10 309
Underliggende driftskostnader	3 682	3 474	7 256
Underliggende driftsresultat	1 078	1 554	3 053
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter (inntekt +)	160	-269	-398
Vesentlige engangsposter (inntekt +)	0	30	15
Driftsresultat	1 238	1 315	2 670

Lyse-konsernets underliggende driftsinntekter var på 4 760 millioner kroner, en reduksjon på 268 millioner i forhold til samme periode i fjor. Reduksjonen skyldes hovedsakelig vannkraftvirksomheten. Omsetningen i første halvår fordeler seg som følger mellom virksomhetsområdene: Energi 2 172 millioner; Telekom 1 894 millioner; elnett 656 millioner; og andre områder 38 millioner kroner.

Underliggende EBITDA (driftsresultat før avskrivninger og nedskrivninger) for konsernet ble på 1 791 millioner kroner, mot 2 174 millioner første halvår i fjor. Underliggende driftsresultat ble på 1 078 millioner kroner, en reduksjon på 476 millioner kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Lite vann i magasinene kombinert med fallende markedspriser har gitt lav produksjon i første halvår, som igjen har resultert i et underliggende driftsresultat for energivirksomheten på 756 millioner, en reduksjon på 484 millioner sammenlignet med samme periode i fjor. For telekom er underliggende driftsresultat forbedret fra 241 millioner i første halvår 2018 til 294 millioner i første halvår 2019. Forbedringen skyldes i hovedsak god vekst i kundebasen, stabile priser og reduserte indirekte kostnader per kunde.

Redusert underliggende driftsresultat for elnett fra 122 millioner i første halvår i fjor til 62 millioner i første halvår i år skyldes hovedsakelig lavere tillatt inntekt og høyere vedlikeholdsaktivitet i 2019.

I tabellen til høyre vises underliggende driftsresultat for konsernets forretningsområder.

(Tall i hele millioner kroner)	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Energi	756	1 240	2 478
Telekom	294	241	510
Elnett	62	122	199
Andre og eliminerings *	-35	-50	-133
Underliggende driftsresultat per segment	1 078	1 554	3 053

*) posten «Andre og eliminerings» inngår Lyse AS, Lyse Dialog AS, Lyse Eiendom Mariero AS og Lyse Eiendom Jørpeland AS.

I etterfølgende avsnitt vil underliggende driftsresultat fra virksomhetsområdene beskrives nærmere.

FORRETNINGSOMRÅDE ENERGI

Energivirksomheten består av virksomhetene i de heleide selskapene Lyse Produksjon AS (som forvalter eierandelene i Sira-Kvina Kraftselskap DA, Ulla Førre verkene og Jørpeland Kraft AS), Lyse Neo AS og Lyse Energisalg AS.

Driftsresultatet fra underliggende drift ble på 756 millioner kroner, mot 1 240 millioner kroner i samme periode i fjor. Vannkraftproduksjonen leverer et driftsresultat etter grunnrenteskatt på 390 millioner kroner, noe som er 356 millioner kroner lavere enn i første halvår 2018. Kraftproduksjonen første halvår var 2,4 TWh, en reduksjon på 1,8 TWh sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Den lave kraftproduksjon hittil i år er en konsekvens av at Lyse brukte den fleksibiliteten stor magasinkapasitet gir til en rekordhøy kraftproduksjon i fjoråret. Årets vinter ble også snøfattig, noe som har gitt lave tilsig fra årets snøsmelting. Dette i kombinasjon med fallende markedspriser har redusert produksjonsvolumet i 1. halvår sammenlignet med et normalår. Spotprisene første halvår preges av at magasinsituasjonen i Norden har normalisert seg etter fjorårets tørre sommer. I tillegg har markedsprisene på kull og gass svekket seg, noe som har gitt fallende marginalkostnader for termisk produksjon.

Områdeprisen i Lyses produksjonsområde ble på 41,4 øre/kWh sammenlignet med 36,5 øre/kWh for samme periode i fjor. Ved utgangen av juni var magasinutfyllingen fortsatt noe lavere enn normalt, men klart styrket sammenlignet med samme tidspunkt i fjor.

Mellomlandsforbindelsen NorthConnect søkte om konsesjon i juni 2017, og NVE har i ettertid arbeidet med å vurdere søknaden forut for OED sin konsesjonsbehandling. Innstillingen fra NVE var forventet å foreligge ved årsskiftet 2018/2019, men er nå ytterligere utsatt. OED vil først starte behandlingen av konsesjonssøknaden når vurderingen fra NVE foreligger. Sammenlignet med prosjektets opprinnelige fremdriftsplan, tar planleggingsfasen derfor lengre tid enn antatt. Eierne av NorthConnect er bekymret for den usikkerhet og de merkostnader forlenget behandlingstid av konsesjonssøknaden medfører. På britisk side har prosjektet fått alle nødvendige tillatelser. Prosjektet er også vurdert å ha en stor samfunnsmessig nytte, noe som gi rett til en britisk inntektsregulering som sikrer eierne en minimumsavkastning.

Gass- og varmevirksomheten leverte et underliggende driftsresultat på 53 millioner kroner første halvår, en forbedring på 20 millioner kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Samlet ble det levert 376 GWh med gass og fjernvarme, noe som er 28 GWh lavere enn første halvår 2018. En vesentlig andel av fjernvarmevolumene og deler av gassvolumene er indeksert mot markedsprisen på elektrisitet. Lave innkjøpspriser på naturgass i kombinasjon med relativt sett gode markedspriser på elektrisitet har bedret virksomhetens marginer. Infrastrukturen for fjernvarme er utvidet mot Sandnes og bygging av fjernvarmeinfrastruktur mot Stavanger pågår. Markedet etterspør klimanøytral fjernvarme og nysalget har i perioden vært tilfredsstillende.

Sluttbrukermarkedet for strøm preges av mange aktører som konkurrerer hardt på pris med målrettede kampanjer for å øke kundevolumet. Lyses markedsandel i regionen er stabil, og i privatmarkedet har kundevolumet økt. Strømsalgsvirksomheten og Smartly er i perioden ytterligere integrert, slik at Lyse som del av energileveransene også kan tilby de ulike kundesegmentene løsninger som muliggjør styring og optimalisering av eget energiforbruk og lokal energiproduksjon. Elektrifiseringen av transportsektoren medfører nye kundebehov, og Lyse har lansert løsninger som skal gjøre det enkelt for kunden å elektrifisere. Disse produktene inkluderer leveranser av infrastruktur, strøm og styring av energiforbruk. Kundesegmentene er privatmarkedet, bedrifter og boligsameier samt offentlig sektor.

FORRETNINGSOMRÅDE TELEKOM

Telekomvirksomheten består av den heleide digital-TV og internettleverandøren Altibox AS, det heleide fiberselskapet Lyse Fiber AS og holdingselskapet Lyse Fiberinvest AS, som er eierselskap for de øvrige fiberselskapene der Lyse har eierinteresser. Lyse Fiberinvest eier blant annet Viken Fiber Holding AS (65 %), Bergen Fiber AS (37 %), Signal Bredbånd AS (100 %), Nornett (100%), Nordvest Fiber Holding AS (50%) og Istad Fiber AS (50 %). Nordvest Fiber, Bergen Fiber og Istad Fiber er felles kontrollerte selskaper.

Antall kunder i Altibox partnerskapet per 30. juni 2019 var 556 986, sammenlignet med 536 280 ved utgangen av fjoråret. Antall egneide kunder (hel- og deleide selskap) øker fra 305 947 til 330 021. Veksten i Altibox partnerskapet hittil i år er preget av god organisk vekst og to større transaksjoner.

- Organisk vekst i halvåret har vært tilfredsstillende – det kom til 17 758 nye fiberkunder organisk. Av disse var 921 nye bedriftsleveransepunkt. Partnerskapet fortsetter sitt fokus på fiber til alle, og bygger aktivt både i storbyene og i grisgrendte strøk i samarbeid med kommuner og fylkeskommuner.
- I juni ble transaksjonen mellom Lyse og Eidsiva Bredbånd gjennomført. Eidsiva Bredbånd har 55 000 bredbåndskunder som nå vil inngå i Altibox partnerskapet, hvorav 30 000 også har TV. Overføringen skjer gradvis fra 1.juni – ved utgangen av første halvår var det 22 000 Eidsiva kunder som mottok Altibox-tjenester. Videre overføring av kunder og tjenester skjer i månedene framover.
- Samtidig forlot Tafjord Kraft Altibox-partnerskapet og gikk over til Get, som konsekvens av at Altibox og Tafjord ikke ble enige om å fornye sin partneravtale i 2018. Med dette forlot cirka 20 000 bredbåndskunder Altibox partnerskapet, hvorav 12 000 også hadde TV.
- Nettoeffekten av Eidsiva inn som ny partner og Tafjord ut av partnerskapet forventes å bli et netto positivt tilfang på om lag 35 000 Altibox kunder.
- Fiber1 konsolideres inn i Lyses televirksomhet fra og med mai, da Viken Fiber Holding overtok 100% av aksjene. Fiber1 har 20 000 kunder. Som følge av transaksjonen er det innregnet en regnskapsmessig gevinst på 23 millioner kroner.

Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA) ble 754 millioner kroner, mot 600 millioner samme periode i fjor. Underliggende driftsresultat er forbedret fra 241 millioner i første halvår 2018 til 294 millioner i første halvår 2019. En betydelig vekst i egneide kunder gir økt dekningsbidrag, samtidig som økte innholdskostnader gir press på resultatet. Virksomheten er inne i en fase med tunge IT-investeringer knyttet til digitalisering og utrulling av nye, fremtidsrettede kommunikasjons- og underholdningstjenester til kundene. Samtidig er det høyt fokus på effektiv drift og optimalisering av verdikjeden.

Salg av kommunikasjons- og underholdningstjenester i det norske markedet er preget av tiltakende konkurranse og stadig flere aktører som bygger fibernett. Den økte konkurransen fører til høyere salgskostnader, og fornøyde kunder og positiv synlighet i de lokale markedene er en forutsetning for å lykkes. Det er høy etterspørsel etter virksomhetens produkter tross skjerpet konkurranse, og salgresultatene hittil i år har vært gode. Merkevarer Altibox ligger på topp på flere uavhengige målinger av opplevd kundekvalitet (EPSI, BI), og betydelig foran sammenliknbare konkurrenter. Dette er vesentlig for konkurransekraften, som vi forventer vil opprettholdes og styrkes framover gjennom nye tjenester kundene etterspør og samarbeid med attraktive globale og lokale aktører.

Altibox partnerskapet fortsetter å ta markedsandeler i markedet for fast internett og TV, og ifølge tall fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (NKOM) offentliggjort i andre kvartal har 23,7% av kundene med fast internett (alle teknologier) i Norge Altibox. Dette er en økning på 1,6 prosentpoeng siden samme måling for et år siden. På TV har Altibox en markedsandel på 17,4%, en økning på 1,5 prosentpoeng. Altibox er i følge NKOM den eneste leverandøren av TV i Norge som har økende markedsandel.

FORRETNINGSOMRÅDE ELNETT

Lyses forretningsområde elnett består av det heleide nettselskapet Lyse Elnett AS. Selskapets hovedoppgave er å sikre sine kunder en stabil energiforsyning kombinert med effektiv drift. Elnettvirksomheten er en monopolbasert virksomhet, og er underlagt særskilt myndighetskontroll av Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE).

Elnett har ved utgangen av første halvår 148 220 nettkunder som er en økning på 4 164 kunder fra første

halvår i fjor. Levert energi per første halvår er 2 608 GWh, sammenlignet med 3 284 GWh i samme periode i fjor. Underliggende driftsresultat fra virksomheten var på 62 millioner kroner per første halvår 2019, mot 122 millioner i samme periode i fjor. Hovedårsaken til lavere underliggende driftsresultat er lavere tillatt inntekt for 2019 sammenlignet med året før. I tillegg har det vært høy vedlikeholdsaktivitet i nettvirksomheten i første halvår.

Færre avbrudd første halvår gir lavere avbruddskostnader (KILE) sammenlignet med året før, i første halvår er det bokført KILE kostnad på 8 millioner kroner, en reduksjon fra 10 millioner for tilsvarende periode i 2018.

I virksomheten er det hittil i år investert totalt 269 millioner kroner. Investeringer i distribusjonsnett beløper seg til 118 millioner kroner, i regionalnettet er det hittil i år investert 99 millioner kroner.

Nettvirksomheten oppnådde en avkastning på nettkapital på 3,7 % i første halvår, mot 4,2 % samme periode i fjor.

ØVRIGE OMRÅDER

Øvrige områder omfatter støttefunksjoner i Lyse AS, Lyse Dialog AS, Lyse Eiendom Mariero AS og Lyse Eiendom Jørpeland AS.

FINANSPOSTER OG SKATTER

Netto finanskostnader utgjorde i første halvår 220 millioner kroner, en økning på 70 millioner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Korte pengemarkedsrenter har økt gradvis i første halvår, mens lange markedsrenter har hatt en fallende trend. Av konsernets netto rentebærende gjeld (eksklusiv leieforpliktelser) på 9 628 millioner kroner, er 8 854 millioner kroner rentesikret ved fastrentelån og rentebytteavtaler med en gjenværende løpetid opptil 25 år. Dette, sammen med iboende rentesikring i nettvirksomheten og grunnrenteskatten, medfører at årsresultatene de neste årene er lav/moderat følsomme for endringer i markedsrenten på kort og mellomlang sikt.

Av konsernets samlede rentebærende gjeld (eksl. leieforpliktelser) på 15 101 millioner kroner, utgjør obligasjonslån og banklån henholdsvis 7 399 millioner og 4 132 millioner. Lånene har en løpetid i intervallet 1 til 15 år, og årlig refinansieringsbehov styres aktivt. Lånemarkedet har gjennom første halvår vært godt, med

god tilgang og fallende kredittmarginer. I mai og juni 2019 tok Lyse opp 2 nye lån pålydende 60 millioner euro til sammen i det tyske Schuldschein markedet Namensschuldverschreibung ("NSV"). Lånene har løpetid på henholdsvis 20 og 25 år. I 2018 gjorde Lyse sine første lån i dette finansieringsmarkedet. Låneopptakene gir lang løpetid på gjelden og bidrar samtidig til ytterligere diversifisering av Lyses investorbasis. I tillegg har Lyse utstedt 1 075 millioner kroner i ny obligasjonsgjeld med gjennomsnittlig løpetid på 7,4 år. Lyse har kjøpt tilbake 426 millioner kroner i obligasjonsgjeld med kortere løpetid. I mai fikk Lyse AS bekreftet sin offisielle rating på BBB+ med stabile utsikter fra Scope Ratings. Lyse AS ble første gang ratet i 2017 av Scope Ratings.

Skattekostnadene utgjorde 509 millioner kroner i første halvår. Tilsvarende tall for fjoråret var 690 millioner kroner.

Konsernregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

KONTANTSTRØM

Konsernets drift ga en kontantstrøm på 690 millioner kroner, mot 1 559 millioner i samme periode i fjor.

Lyse-konsernet investerte 1 063 millioner kroner i første halvår 2019, en reduksjon på 60 millioner fra tilsvarende periode året før.

Investeringene fordeler seg som følger mellom forretningsområdene:

(Tall i hele millioner kroner)	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Energi	168	320	645
Telekom	606	420	1 171
Elnett	269	354	655
Andre og elimineringer *)	20	30	31
Brutto investeringer (aksjer og driftsmidler)	1 063	1 124	2 502

*) I posten «Andre og elimineringer» inngår Lyse AS, Lyse Dialog AS, Lyse Eiendom Mariero AS og Lyse Eiendom Jørpeland AS.

Reduserte investeringer i Energi skyldes primært at Lysebotn II ble ferdigstilt i 2018. Økte investeringer i Telekom skyldes oppkjøp av virksomhet, teknologiinvesteringer og kundevækst i forhold til første halvår 2018.

Brutto rentebærende gjeld (inkl. leieforpliktelser) beløper seg til 16 018 millioner kroner ved utgangen av første halvår. Ved inngangen til 2019 var konsernets brutto rentebærende gjeld på 14 402 millioner. Implementering av IFRS 16 med virkning fra 1. januar 2019 medførte en økning på 629 millioner. Konsernets likviditetsbeholdning (inkl. kortsiktige finansielle plasseringer) har i samme periode økt fra 5 105 millioner kroner til 5 473 millioner. Netto rentebærende gjeld (inkl. leieforpliktelser) har økt fra 9 298 millioner ved inngangen av året til 10 545 millioner per halvår. Likviditetsreserver i form av frie bankinnskudd, likviditetsportefølje og kommitterte trekkrettigheter som kan aktiveres i løpet av få dager, var på 7 056 millioner kroner ved utløpet av halvåret.

Ved utgangen av første halvår hadde Lyse-konsernet en bokført egenkapital på 9 528 millioner kroner, noe som tilsvarer en egenkapitalandel på 29 %. Inklusive ansvarlige lån er egenkapitalandelen 35 %.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Sykefraværet for konsernet første halvår var på 4,15 %, mot 4,10 % første halvår 2018. Det ble i første halvår meldt inn 4 skader på egne ansatte. Skadene førte til sykefravær i 13 dager.

UTSIKTENE FRAMOVER

Styret viderefører strategien med diversifisering og vekst, en strategi som har gitt resultat i form av mer stabile resultater og utbytteevne til eierne.

Styret forventer på årsbasis et noe svakere resultat enn i 2018, først og fremst på grunn av lavere vannkraftproduksjon, forårsaket av lavere vannmagasiner og markedspriser. Det er naturlig nok knyttet usikkerhet til både markedspriser og ressursituasjon.

Televirksomheten forventer å levere stabil vekst i antall kunder, men en flat utvikling i marginer grunnet blant annet hard konkurranse med tilhørende økte salgskostnader, økte innholdskostnader, investeringer i doble IT-plattformer og doble TV-plattformer. Disse tiltakene forventes imidlertid å gi økte inntekter og reduserte kostnader over tid, og kombinert med gode resultater fra igangsatte kostnadsprogrammer vil dette gi betydelig reduserte kostnader per kunde.

Resultatene fra nettvirksomheten forventes å utvikle seg stabilt, men også her er det igangsatt kostnadsprogrammer som over tid fører til reduserte kostnader per kunde.

Stavanger, 29.august 2019
Styret i Lyse AS

Harald Espedal
Styreleder

Kristine Enger
Nestleder

Pål Morten Borgli
Styremedlem

Sissel Knutsen Hegdal
Styremedlem

Svein Gjedrem
Styremedlem

Stine Rolstad Brenna
Styremedlem

Arne Sele
Styremedlem

Marie Folstad
Styremedlem

Eimund Nygaard
Adm. direktør/ Konsernsjef

Erklæring fra styret og adm. direktør

Vi bekrefter at det ureviderte halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2019 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, og at opplysninger i halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet og en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.

Stavanger, 29.august 2019
Styret i Lyse AS

Harald Espedal
Styreleder

Kristine Enger
Nestleder

Pål Morten Borgli
Styremedlem

Sissel Knutsen Hegdal
Styremedlem

Svein Gjedrem
Styremedlem

Stine Rolstad Brenna
Styremedlem

Arne Sele
Styremedlem

Marie Folstad
Styremedlem

Eimund Nygaard
Adm. direktør/ Konsernsjef

Resultatregnskap

(I tusen kroner)	Note	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Salgsinntekter	2	4 735 797	5 007 642	10 267 913
Netto gevinst ved salg av virksomhet	3	4 226	0	0
Sum inntekter		4 740 023	5 007 642	10 267 913
Varekostnad	2	1 929 766	1 807 128	3 771 715
Lønnskostnad		451 994	441 088	984 622
Avskrivninger og nedskrivninger	2	713 086	590 117	1 308 378
Andre inntekter og kostnader	2, 4	-180 382	268 867	357 294
Konsesjonsavgifter og eiendomsskatt		86 531	86 292	161 023
Andre driftskostnader		500 818	498 844	1 015 222
Driftsresultat		1 238 210	1 315 306	2 669 659
Resultatandel tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	2, 3	30 167	-1 662	69 567
Finansinntekter	2	49 632	88 369	143 896
Finanskostnader	2	269 315	238 287	482 906
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler		-506	-170	557
Resultat før skattekostnad		1 049 200	1 163 897	2 399 659
Overskuddsskatt		228 853	259 904	441 545
Grunnrenteskatt	2	279 704	429 728	894 463
Skattekostnad		508 557	689 632	1 336 008
Periodens resultat		540 643	474 265	1 063 651
Tilordnet:				
Aksjonærer		520 281	467 413	1 017 137
Ikke-kontrollerende eierinteresser		20 362	6 852	46 514

Utvidet konsolidert resultatregnskap

(I tusen kroner)	Note	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Periodens resultat		540 643	474 265	1 063 651
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet:				
Andre pensjonseffekter		-68 345	55	32 356
Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:				
Kontantstrømsikring valutaterminkontrakter	4	90 793	127 314	12 816
Kontantstrømsikring rentebytteavtaler	4	3 650	19 985	22 195
Kontantstrømsikring eurolån	4	44 295	37 005	-33 195
Valutaomregningsdifferanser tilknyttet selskap		0	-10 780	-7 985
Valutaomregningsdifferanser tilknyttet selskap - reklassifisert til resultat		0	0	-85 840
Valutaomregningsdifferanser datterselskap		-926	-1 133	882
Sum poster som kan bli omklassifisert til resultatet		137 812	172 391	-91 127
Periodens utvidede resultat		69 467	172 445	-58 771
Periodens totalresultat		610 110	646 711	1 004 880
Tilordnet:				
Aksjonærer		589 748	639 859	958 366
Ikke-kontrollerende eierinteresser		20 362	6 852	46 514
Periodens totalresultat		610 110	646 711	1 004 880
Resultat pr aksje av totalresultat tilordnet selskapets aksjonærer		584	634	950

Balanse

EIENDELER

(I tusen kroner)	Note	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Anleggsmidler				
Fallrettigheter		105 301	105 301	105 301
Andre immaterielle eiendeler		1 462 578	1 400 856	1 376 824
Utsatt skattefordel grunnrente		81 576	147 425	79 717
Varige driftsmidler		23 002 899	20 912 661	21 265 222
Tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	3	586 658	853 163	626 198
Andre langsiktige finansielle eiendeler	5	19 072	16 039	15 323
Derivater	5	577 759	516 129	556 605
Andre fordringer	5	95 226	136 766	106 701
Sum anleggsmidler		25 931 069	24 088 340	24 131 891
Omløpsmidler				
Varer		250 267	202 580	163 994
Kundefordringer og andre fordringer	5	1 321 586	1 066 951	2 038 947
Derivater	5	60 480	155 501	153 150
Kortsiktige finansielle plasseringer	5	993 780	126 000	740 316
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5 6	4 479 356	4 396 803	4 364 295
Sum omløpsmidler		7 105 469	5 947 835	7 460 702
Eiendeler klassifisert som holdt for salg		0	0	310 000
Sum eiendeler		33 036 538	30 036 175	31 902 593

EGENKAPITAL OG GJELD

(I tusen kroner)	Note	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Egenkapital				
Aksjekapital og overkurs		1 275 592	1 275 592	1 275 592
Annen egenkapital		7 451 845	6 988 559	7 308 509
Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer		8 727 437	8 264 151	8 584 101
Ikke-kontrollerende eierinteresser		800 568	529 167	568 829
Sum egenkapital		9 528 005	8 793 318	9 152 930
Gjeld				
Langsiktig rentebærende gjeld	5,6,7	14 242 971	13 447 269	13 348 009
Utsatt skatt		1 509 675	1 222 407	1 175 267
Utsatt skatt grunnrente		1 322 318	1 242 152	1 280 961
Pensjonsforpliktelser		294 260	253 436	202 395
Derivater	5	202 920	137 704	312 811
Avsetninger		41 502	41 719	41 502
Annen langsiktig gjeld		2 127 186	1 552 408	1 613 035
Sum langsiktig gjeld		19 740 832	17 897 096	17 973 980
Kortsiktig rentebærende gjeld	5 6	857 668	892 930	760 089
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	5,6,7	1 973 375	1 692 009	2 679 177
Betalbar skatt		880 144	722 365	1 248 818
Derivater	5	26 014	22 956	57 099
Avsetninger		30 500	15 500	30 500
Sum kortsiktig gjeld		3 767 701	3 345 761	4 775 683
Sum gjeld		23 508 533	21 242 857	22 749 663
Sum egenkapital og gjeld		33 036 538	30 036 175	31 902 593

Kontantstrømoppstilling

(I tusen kroner)	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Kontantstrømmer fra driften			
Resultat før skattekostnad	1 049 200	1 163 897	2 399 659
Netto gevinst ved salg av virksomhet	-4 226	0	0
Avskrivninger og nedskrivninger	713 086	590 117	1 308 935
Gevinst/tap salg driftsmidler	0	-889	-723
Andre tap/gevinster netto klassifisert som drift	-180 382	268 867	357 294
Endringer i pensjonsforpliktelser	17 188	6 520	-26 356
Netto finanskostnader	219 177	149 748	339 010
Resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-30 167	1 662	-69 567
Endring kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	724 896	691 377	333 528
Endring leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	-875 073	-407 212	-347 979
Endring i varelager	-79 572	12 012	50 597
Endring i andre tidsavgrensninger	-26 644	-131 456	98 278
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	1 527 483	2 344 643	4 442 676
Betalte renter	-239 277	-193 533	-329 355
Betalte skatter	-597 967	-592 096	-615 569
Netto kontantstrømmer fra driften	690 239	1 559 014	3 497 752
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-965 986	-1 095 640	-2 480 206
Innbetaling varige driftsmidler holdt for salg	310 000	0	0
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0	1 052	7 975
Effekt ved avgang leasede driftsmidler	59 720	0	0
Netto inn- og utbetalinger lån til tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	0	162 309	205 841
Netto inn- og utbetaling aksjer i datterselskap	23 482	-75	-60
Netto inn- og utbetalinger andeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-30 000	13 641	199 954
Netto inn- og utbetalinger øvrige finansielle anleggsmidler	35 841	85 700	197 659
Netto inn- og utbetalinger kortsiktige finansielle plasseringer *)	0	-448	0
Kontanteffekt utgang datterselskap	-5	0	0
Netto kontantstrømmer brukt til investeringsaktiviteter	-566 948	-833 461	-1 868 837

Kontantstrømoppstilling forts.

<i>(I tusen kroner)</i>	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling av egenkapital fra minoritet	14 511	0	0
Opptak av lån	1 715 123	1 192 015	1 317 015
Nedbetaling rentebærende gjeld	-931 797	-383 252	-822 656
Betaling av finansielle leieforpliktelser	-6 115	-5 822	-12 290
Utbytte betalt til minoritetsaksjonær i datterselskap	0	-10 843	0
Utbytte betalt til selskapets aksjonærer	-562 062	-500 000	-510 843
Netto kontantstrømmer brukt til finansieringsaktiviteter	229 660	292 098	-28 774
Endring i kontanter og kontantekvivalenter	352 951	1 017 651	1 600 141
Kontanter og kontantekvivalenter pr 1. januar	5 105 295	3 505 153	3 505 153
Kontanter ved oppkjøp av datterselskap	14 890	0	0
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt*)	5 473 136	4 522 803	5 105 295

*) Inkludert kortsiktige finansielle plasseringer.

Endringer i konsernets egenkapital

ENDRINGER I KONSERNETS EGENKAPITAL FØRSTE HALVÅR 2019

<i>(I tusen kroner)</i>	Aksjekapital og overkurs	Annen egenkapital ikke resultatført	Annen egenkapital	Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer	Ikke-kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital 1. januar 2019	1 275 592	-148 029	7 456 538	8 584 101	568 829	9 152 930
Periodens resultat	0	0	520 281	520 281	20 362	540 643
Utvidet resultat i perioden	0	69 467	0	69 467	0	69 467
Årets totalresultat etter skatt	0	69 467	520 281	589 748	20 362	610 110
Utbytte	0	0	-550 000	-550 000	-12 062	-562 062
Andre endringer ført direkte mot egenkapital	0	0	103 588	103 588	223 439	327 027
Egenkapital 30. juni 2019	1 275 592	-78 562	7 530 407	8 727 437	800 568	9 528 005

SPESIFIKASJON AV ANNEN RESERVE

<i>(I tusen kroner)</i>	Omregningsdifferanse	Sikring	Pensjoner	Sum
Balanse 1. januar 2019	4 162	-294 933	142 742	-148 029
Andre pensjonseffekter	0	0	-68 345	-68 345
Kontantstrømsikring	0	138 738	0	138 738
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap	0	0	0	0
Valutaomregningsdifferanser datterselskap	-926	0	0	-926
Balanse 30. juni 2019	3 236	-156 195	74 397	-78 562

Endringer i konsernets egenkapital forts.

ENDRINGER I KONSERNETS EGENKAPITAL FØRSTE HALVÅR 2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Aksjekapital og overkurs	Annen egenkapital ikke resultatført	Annen egenkapital	Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer	Ikke-kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital 1. januar 2018	1 275 592	-88 850	7 164 558	8 351 300	533 310	8 884 610
Prinsippendring etter IFRS 15	0	0	-228 200	-228 200	0	-228 200
Justert egenkapital 1. januar 2018	1 275 592	-88 850	6 936 358	8 123 100	533 310	8 656 410
Periodens resultat	0	0	467 413	467 413	6 852	474 265
Utvidet resultat i perioden	0	172 445	0	172 445	0	172 445
Årets totalresultat etter skatt	0	172 445	467 413	639 859	6 852	646 711
Utbytte	0	0	-500 000	-500 000	-10 843	-510 843
Andre endringer ført direkte mot egenkapital	0	0	1 195	1 195	-152	1 043
Egenkapital 30. juni 2018	1 275 592	83 595	6 904 966	8 264 151	529 167	8 793 318

ANNEN EGENKAPITAL IKKE RESULTATFØRT

<i>(I tusen kroner)</i>	Omregningsdifferanse	Sikring	Pensjoner	Sum
Balanse 1. januar 2018	97 105	-295 832	109 877	-88 850
Andre pensjonseffekter	0	0	55	55
Kontantstrømsikring	0	184 304	0	184 304
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap	-10 780	0	0	-10 780
Valutaomregningsdifferanser datterselskap	-1 133	0	0	-1 133
Balanse 30. juni 2018	85 192	-111 529	109 932	83 595

Noter til halvårsregnskapet

1

Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Konsernregnskapet for første halvår 2019, avsluttet 30. juni 2019, er utarbeidet etter regnskapsprinsippene i IFRS (International Financial Reporting Standard) som fastsatt av EU og består av Lyse AS og dets datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Delårsregnskapet avlegges i henhold til IAS 34 Delårsrapportering. Halvårsregnskapet gir ikke informasjon i samme omfang som et årsregnskap og må derfor ses i sammenheng med konsernets årsregnskap for 2018. Delårsregnskapet er ikke revidert. Anvendte regnskapsprinsipper og beregningsmetoder i delårsrapporteringen er de samme som er beskrevet i note 2 i konsernets årsregnskap for 2018.

Nye standarder og endring i regnskapsprinsipper

IFRS 16 Leieavtaler

Konsernet har med virkning fra 1. januar 2019 tatt i bruk IFRS 16 Leieavtaler. IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og noteopplysning for leieavtaler. Standarden erstatter IAS 17 med tilhørende fortolkninger. Se **Note 7** for mer informasjon.

Inntektsføring av anleggsbidrag

Per 1. halvår 2018 var det ikke konsensus i bransjen for hvordan anleggsbidrag skulle inntektsføres under IFRS 15. I halvårsrapporteringen for 2018 var det imidlertid oppnådd en generell enighet om den regnskapsmessige behandlingen. Det ble i årsrapporten konkludert med at konsernet deler oppfatningen om at kunde gjennom å betale anleggsbidrag, oppnår en vesentlig rettighet til å motta fremtidige leveranser, gjennom de tilhørende eiendelens levetid. Med bakgrunn i dette besluttet konsernet å endre regnskapsprinsipp fra å inntektsføre mottatt anleggsbidrag i sin helhet når det er berettiget, til å inntektsføre anleggsbidrag over forventet levetid for de tilhørende eiendeler.

I årsregnskapet for 2018 og halvårsregnskapet for 2019 er dette prinsippet benyttet ved utarbeidelse av de rapporterte tallene. Denne endringen er omarbeidet i alle sammenligningstall 30.06.2018. Det er også inkludert en oppstilling under som viser effekten av endring i regnskapsprinsipp. Merk at oversikten under viser de regnskapslinjer som er påvirket av endringen, i tillegg til utvalgte konti og summeringslinjer.

Anleggsbidrag sammenligning før og etter IFRS 15 justering

(I tusen kroner)	IFRS 15	Før IFRS 15	
Resultatregnskap	30.06.18	30.06.18	Endring
Salgsinntekter	5 007 642	5 060 128	-52 486
Avskrivninger og nedskrivninger	590 117	583 507	6 610
Driftsresultat	1 315 306	1 374 402	-59 096
Resultat før skattekostnad	1 163 897	1 222 993	-59 096
Overskuddsskatt	259 904	273 496	-13 592
Grunnrenteskatt	429 728	429 728	0
Skattekostnad	689 632	703 224	-13 592
Periodens resultat	474 265	519 769	-45 504

Balanse

(I tusen kroner)	IFRS 15	Før IFRS 15	
Eiendeler	30.06.18	30.06.18	Endring
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	20 912 661	20 901 531	11 130
Sum eiendeler	30 036 175	30 025 045	11 130
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Aksjekapital og overkurs	1 275 592	1 275 592	0
Annen egenkapital	6 988 559	7 262 262	-273 703
Egenkapital tilordnet selskapets aksjonærer	8 264 151	8 537 854	-273 703
Ikke-kontrollerende eierinteresser	529 167	529 167	0
Sum egenkapital	8 793 318	9 067 021	-273 703
Gjeld			
Langsiktig rentebærende gjeld	13 447 269	13 447 269	0
Utsatt skatt	1 222 407	1 304 163	-81 756
Utsatt skatt grunnrente	1 242 152	1 242 152	0
Pensjonsforpliktelser	253 436	253 436	0
Derivater	137 704	137 704	0
Avsetninger	41 719	41 719	0
Annen langsiktig gjeld	1 552 408	1 199 039	353 369
Sum langsiktig gjeld	17 897 096	17 625 483	271 613
Kortsiktig rentebærende gjeld	892 930	892 930	0
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	1 692 009	1 678 789	13 220
Betalbar skatt	722 365	722 365	0
Derivater	22 956	22 956	0
Avsetninger	15 500	15 500	0
Sum kortsiktig gjeld	3 345 761	3 332 541	13 220
Sum gjeld	21 242 857	20 958 024	284 833
Sum egenkapital og gjeld	30 036 175	30 025 045	11 130

Kontantstrømoppstilling

<i>(I tusen kroner)</i>	IFRS 15	Før IFRS 15	
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	30.06.18	30.06.18	Endring
Resultat før skattekostnad	1 163 897	1 222 993	-59 096
Avskrivninger og nedskrivninger	590 117	583 507	6 610
Endring leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	-407 212	-420 432	13 220
Endring i andre tidsavgrensninger	-131 456	-170 722	39 266
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2 344 643	2 344 643	0

2

Segmentinformasjon

ENERGI

Nøkkeltall, Energi		30.06.19	30.06.18	31.12.18
Middelproduksjon	GWh	5 921	5 743	5 921
Magasinkapasitet	GWh	5 249	5 068	5 249
Produksjon vannkraft	GWh	2 438	4 251	7 524
Områdepris NO2	øre/kWh	41,36	36,50	41,55
Faktisk oppnådd pris (ekskl. sikring)	øre/kWh	50,55	38,70	42,95
Bokført verdi av vannkraft pr kWh	kr/kWh	1,48	1,18	1,49
Strømleveranse sluttbruker	GWh	1 540	1 540	2 798
Levert volum Naturgass, biogass og drivstoff	GWh	284	304	554
Levert volum Fjernvarme og kjøling	GWh	92	100	174

TELEKOMMUNIKASJON

Nøkkeltall, Telekom		30.06.19	30.06.18	31.12.18
Sysselsatt kapital	Mill kr	9 379	7 966	8 172
EBITDA	Mill kr	754	600	1 276
EBITDA margin		39,9 %	35,5 %	36,4 %
Bokført verdi driftsmidler, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	Mill kr	8 528	7 148	7 446
Antall kilometer fibernett	Km	42 773	35 199	37 855
Antall aktive fiberkunder i Altibox partnerskapet		556 986	509 863	536 280
Antall aktive fiberkunder eiet av Lyse *)		330 021	290 383	305 947
Antall solgte fiberkontrakter		598 871	548 244	569 473

*) Inkl. datterselskaper og felleskontrollert virksomhet eiet av Lyse

ELNETT

Nøkkeltall, Elnett		30.06.19	30.06.18	31.12.18
Antall nettkunder		148 220	144 056	145 595
Levert energi (totalt forbruk området)	GWh	2 608	3 284	5 931
Nettkapital (NVE kapital) lagt til grunn i inntektsrammen	Mill kr	3 608	3 379	3 509
KILE-kostnad	Mill kr	8,30	10,00	22,49

RESULTAT 30.06.19

<i>(I millioner kroner)</i>	Energi	Telekom	Elnett	Andre segment	Elimineringer	Konsern
Brutto driftsinntekter	2 217	1 899	701	238	-319	4 736
Salg mellom segmenter	-65	-9	-45	-210	329	0
Netto gevinst ved salg av virksomhet	0	4	0	0	0	4
Inntekter	2152	1894	656	28	9	4 740
EBITDA*)	1 058	754	163	-23	0	1 951
Varekostnad	1 030	662	334	1	-96	1 930
Avskrivninger og nedskrivninger	141	460	100	18	-7	713
Andre inntekter og kostnader	-180	0	0	0	0	-180
Driftsresultat	916	294	62	-42	7	1 238
Andel resultat tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet **)	1	29	0	0	0	30
Finansinntekter	5	8	0	154	-117	50
Finanskostnader	79	88	31	189	-117	269
Resultat før skatt	842	244	32	-76	7	1 049
Grunnrenteskatt	280	0	0	0	0	280
Periodens resultat før ordinære skatter	563	244	32	-76	7	769
Herav - inntekt/kostnad (-):						
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter (før skatt)	160	0	0	0	0	160
Engangsposter (før skatt)	0	0	0	0	0	0
Mindreinntekt i perioden, resultatført (før skatt)	0	0	-76	0	0	-76

*) EBITDA defineres som driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger.

***) Inntekt på andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet (+), tap på resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet (-)

RESULTAT 30.06.18 *)**

<i>(I millioner kroner)</i>	Energi	Telekom	Elnett	Andre segment	Elimineringer	Konsern
Brutto driftsinntekter	2 656	1 698	768	287	-402	5 008
Salg mellom segmenter	-76	-9	-60	-257	402	0
Inntekter	2 580	1 689	708	30	0	5 008
EBITDA*)	1 093	600	244	-32	0	1 905
Varekostnad	1 006	601	318	51	-169	1 807
Avskrivninger og nedskrivninger	92	359	122	22	-4	590
Andre inntekter og kostnader	269	0	0	0	0	269
Driftsresultat	1 001	241	122	-54	4	1 315
Andel resultat tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet **)	-25	3	0	20	1	-1
Finansinntekter	6	37	1	140	-95	88
Finanskostnader	52	64	23	195	-95	238
Resultat før skatt	930	217	100	-89	5	1 164
Grunnrenteskatt	430	0	0	0	0	430
Periodens resultat før ordinære skatter	500	217	100	-89	5	734
Herav - inntekt/kostnad (-):						
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter (før skatt)	-269	0	0	0	0	-269
Engangsposter (før skatt)	30	0	0	0	0	30
Mindreinntekt i perioden, resultatført (før skatt)	0	0	-37	0	0	-37

*) EBITDA defineres som driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger.

***) Inntekt på andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet (+), tap på resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet (-)

****) Konsernet har med virkning 1. januar 2018 endret regnskapsprinsipp for hvordan anleggsbidrag inntektsføres. Regnskapstall for 2018 er omarbeidet for å reflektere endringen. Se note 1 for ytterligere informasjon, samt en oppstilling som viser effekten av endret regnskapsprinsipp.

RESULTAT 31.12.18

(I millioner kroner)	Energi	Telekom	Elnett	Andre segment	Elimineringer	Konsern
Brutto driftsinntekter	5 435	3 524	1 536	558	-785	10 268
Salg mellom segmenter	-149	-22	-121	-493	785	0
Inntekter	5 286	3 502	1 415	65	0	10 268
EBITDA*)	2 342	1 276	458	-90	-7	3 978
Varekostnad	2 113	1 262	627	76	-307	3 772
Avskrivninger og nedskrivninger	198	816	259	43	-8	1 308
Andre inntekter og kostnader	357	0	0	0	0	357
Driftsresultat	2 143	460	199	-134	1	2 668
Andel resultat tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet **)	42	8	0	20	0	70
Finansinntekter	27	41	1	276	-202	144
Finanskostnader	114	133	50	388	-202	483
Nedskrivning finansielle anleggsmidler	0	0	0	1	0	1
Resultat før skatt	2 098	377	150	-226	1	2 400
Grunnrenteskatt	894	0	0	0	0	894
Periodens resultat før ordinære skatter	1 204	377	150	-226	1	1 506
Herav - inntekt/kostnad (-):						
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter (før skatt)	-398	0	0	0	0	-398
Engangsposter (før skatt)	133	-49	0	0	0	84
Mindreinntekt i perioden, resultatført (før skatt)	0	0	7	0	0	7

*) EBITDA defineres som driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger.

***) Inntekt på andel resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet (+), tap på resultat i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet (-)

FORRETNINGSOMRÅDETS EIENDELER OG GJELD 30.06.19

<i>(Tall i hele millioner kroner)</i>	Energi	Telekom	Elnett	Andre segment	Elimineringer	Konsern
Eiendeler	12 252	10 495	4 590	19 312	-14 200	32 450
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	101	486	0	0	0	587
Sum eiendeler	12 353	10 981	4 590	19 312	-14 200	33 037
Sum gjeld	9 673	6 948	3 667	13 194	-9 974	23 509
Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	159	520	269	18	0	966
Investeringer i aksjer og andeler	9	86	0	2	0	97

FORRETNINGSOMRÅDETS EIENDELER OG GJELD 30.06.18 *)

<i>(Tall i hele millioner kroner)</i>	Energi	Telekom	Elnett	Andre segment	Elimineringer	Konsern
Eiendeler	11 674	8 624	4 153	17 936	-13 204	29 183
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	318	535	0	0	0	853
Sum eiendeler	11 992	9 159	4 153	17 936	-13 204	30 036
Sum gjeld	8 506	5 740	3 394	12 831	-9 228	21 243
Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	311	416	354	15	0	1 096
Investeringer i aksjer og andeler	9	4	0	15	0	27

*) Konsernet har med virkning fra 1. januar 2018 endret regnskapsprinsipp for hvordan anleggsbidrag inntektsføres. Nøkkeltall for 2018 er omarbeidet for å reflektere endringen. Se note 1 for ytterligere informasjon samt en oppstilling som viser effekten av endret regnskapsprinsipp.

FORRETNINGSOMRÅDETS EIENDELER OG GJELD 31.12.18

<i>(Tall i hele millioner kroner)</i>	Energi	Telekom	Elnett	Andre segment	Elimineringer	Konsern
Eiendeler	13 697	9 279	4 918	19 330	-15 947	31 277
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	92	534	0	0	0	626
Sum eiendeler	13 789	9 813	4 918	19 330	-15 947	31 903
Sum gjeld	11 607	6 492	4 189	12 778	-12 317	22 749
Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	627	1 167	655	31	0	2 480
Investeringer i aksjer og andeler	18	4	0	0	0	22

3

Transaksjoner

2019:**Kjøp av Fiber 1 AS**

Lysekonsernet inngikk 22. mars 2019 en transaksjonsavtale med Glitre Energi AS, Hadeland Energi AS og Lier Everk Holding AS hvor partene ble enige om overdragelse av resterende andel på 75% av aksjene i Fiber 1 AS. Dette medfører at 100% av aksjene i Fiber 1 AS er eid av Lysekonsernets datterselskap Viken Fiber Holding AS per 30.06.2019. Vederlaget bestod av 8,4% av aksjene i Viken Fiber Holding AS, for et kapitalinnskudd i Viken Fiber Holding AS på 14,5 millioner kroner fra de overdragende partene. Som følge av transaksjonen er det innregnet en regnskapsmessig gevinst på 22,9 millioner kroner i konsernresultatet, knyttet til endringen fra tilknyttet selskap til datterselskap.

Kjøp av Nornett AS

Lysekonsernet kjøpte 28. mars 2019 alle aksjene i fiberselskapet Nornett AS fra en eierkonstellasjon bestående av selskaper og privatpersoner. Vederlaget for aksjene var avtalt til 36,2 millioner kroner, med et ytterligere betinget vederlag beroende på et fremtidig resultatmål i det overdratte selskapet.

Salg av Nordvest Fiber AS (tidl. Stayon AS)

Lysekonsernet solgte 3. mai 2019 alle aksjene i Stayon AS til Nordvest Fiber Holding AS. Nordvest Fiber Holding AS er eid 50% av Lysekonsernet og 50% av NTE Marked AS. Mottatt vederlag for salg av aksjene var på 23,5 millioner kroner. Som følge av transaksjonen er det innregnet en regnskapsmessig gevinst på 4,2 millioner kroner i konsernresultatet relatert til salget av aksjene, og endringen fra datterselskap til felleskontrollert virksomhet.

Salg av eiendeler til Eidsiva Bredbånd AS

Lysekonsernet inngikk den 30. november 2018 en transaksjonsavtale med Eidsiva Bredbånd AS vedrørende overdragelse av fiberinfrastruktur og relaterte eiendeler. Effektiv dato for overdragelse var 6. juni 2019, og avtalt vederlag på kroner 310 millioner kroner ble mottatt på denne dato.

Kjøp av virksomhet fra Forsand Elverk

Lysekonsernet inngikk den 12. november 2018 en avtale med Forsand Elverk KF vedrørende kjøp av nettvirksomheten til Forsand Elverk med gjennomføringsdato 2. januar 2019. Vederlaget i avtalen var 35,3 millioner kroner. Virksomhets-kjøpet er innregnet i elnett-segmentet, og er hovedsakelig presentert som varige driftsmidler i balansen pr. 30. juni 2019.

2018:**Salg av Sensio AS**

Lysekonsernet solgte 2. mai 2018 aksjene sine i Sensio AS. Det heleide datterselskapet LSS Holding AS eide 16 % av aksjene i Sensio AS. Vederlaget for aksjene var 25,8 millioner kroner og bokført gevinst for konsernet var 20,7 millioner kroner. Gevinsten inngår i segmentrapporteringen under Andre segment og er innregnet i resultatoppstillingen i finans.

4

Andre inntekter og -kostnader

Andre inntekter og kostnader består av urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter. I noten fremgår andre inntekter og kostnader som innregnes i resultatet, samt poster som innregnes i totalresultatet. I noten presenteres inntekter og kostnader slik de påvirker års- og totalresultat. Det vil si at inntekter presenteres med positivt fortegn og kostnader med negativt fortegn.

ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER SOM INNGÅR I RESULTATET

(I tusen kroner)	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Positivt bidrag til resultatet presenteres med positivt fortegn (inntekt +, kostnad -)			
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter:			
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet			
Finansielle kraftkontrakter - holdt for sikringsformål	181 056	-105 379	-230 450
Valutaderivater i langsiktige fysiske industrikontrakter i EUR	36 713	-83 475	16 257
Valutaderivater - holdt for sikringsformål	2 739	4 265	1 005
Andre urealiserte verdiendringer			
Langsiktige finansielle kraftkontrakter	-40 126	-84 278	-144 106
Urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter innregnet i resultatet	180 382	-268 867	-357 294
Netto andre driftsinntekter og kostnader	180 382	-268 867	-357 294
Samlet skatteeffekt av andre inntekter og kostnader	-33 442	67 947	97 655
Netto andre driftsinntekter og kostnader som er innregnet i resultatet	146 940	-200 920	-259 639

ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER SOM INNGÅR I UTVIDET RESULTAT

(I tusen kroner)	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter ført over utvidet resultat			
Kontantstrømsikring valutaterminkontrakter	90 793	127 314	12 816
Kontantstrømsikring rentebytteavtaler	3 650	19 985	22 195
Kontantstrømsikring gjeld i EUR	44 295	37 005	-33 195
Andre inntekter og kostnader som inngår i utvidet resultat	138 738	184 304	1 816
Andre inntekter og kostnader som inngår i totalresultat	285 678	-16 616	-257 823

5

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er fordelt på nivå med hensyn på måling av virkelig verdi:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse som foretaket har tilgang til på måletidspunktet

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) notert for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Lyse har kraftavtaler som er henført til nivå 3 ved måling av virkelig verdi. Avtalene består av forskuddsbetalt kraftsalgsavtale, fristrømforsikringer samt av langsiktige fysiske industrikontrakter i EUR hvor det er innebygde valutaderivater. Ved verdsettelse til virkelig verdi ved bruk av neddiskontering av kontantstrømmer benyttes eksempelvis rentekurver, konsumprisindekser samt terminpriser for kraftpriser og valutakurser som inputfaktorer. Det benyttes observerbare markedsdata i beregningene i den grad det er mulig. Virkelig verdi på avtalene er sensitive for endringer i markedsprisene på de faktorene som benyttes som input. Særlig betydning for verdiutviklingen har endringer i terminprisene for EUR. Se tredje tabell nedenfor og notene 6, 7 og 22 i Lyse årsrapport 2018 for ytterligere informasjon.

For utfyllende informasjon om regnskapsføring og måling av finansielle instrumenter henvises det til årsrapport for 2018 tilgjengelig på Lysekonsern.no.

BALANSEFØRT VERDI PER MÅLEKATEGORI - EIENDELER 30.06.2019

<i>(I tusen kroner)</i>	Eiendeler til virkelig verdi over resultat	Eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Derivater som sikringsinstrument	Eiendeler til amortisert kost	Totalt	Virkelig verdi
Langsiktige fordringer	0	0	0	95 226	95 226	95 226
Andre langsiktige finansielle eiendeler	0	0	0	19 072	19 072	19 072
Derivater	631 519	0	0	0	631 519	631 519
Derivater - sikringsbokføring	0	0	6 720	0	6 720	6 720
Obligasjoner - likviditetsplassering	0	993 780	0	0	993 780	993 780
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	0	0	0	1 321 586	1 321 586	1 321 586
Bankinnskudd, kontanter o.l.	0	0	0	4 479 356	4 479 356	4 479 356
Sum eiendeler	631 519	993 780	6 720	5 915 240	7 547 259	7 547 259

BALANSEFØRT VERDI PER MÅLEKATEGORI - FORPLIKTELSER 30.06.2019

<i>(I tusen kroner)</i>	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Derivater som sikringsinstrument	Forpliktelser til amortisert kost	Totalt	Virkelig verdi
Lån	0	0	12 553 435	12 553 435	12 817 509
Langsiktig finansiell gjeld i EUR, utpekt som sikringsinstrument	0	0	2 547 204	2 547 204	2 547 204
Derivater	162 561	0	0	162 561	162 561
Derivater - sikringsbokføring	0	66 373	0	66 373	66 373
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	0	0	1 973 375	1 973 375	1 973 375
Sum forpliktelser	162 561	66 373	17 074 014	17 302 948	17 567 022

FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI 30.06.2019

<i>(I tusen kroner)</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 30.06.2019
Investeringer i aksjefond/aksjer	10 089	0	8 983	19 072
Derivater, målt til virkelig verdi over resultatet *)	0	33 779	597 740	631 519
Derivater, målt til virkelig verdi over utvidet resultat	0	6 720	0	6 720
Obligasjoner - likviditetsplassering	993 780	0	0	993 780
Sum eiendeler	1 003 869	40 499	606 723	1 651 091
Derivater, målt til virkelig verdi over resultatet *)	0	26 235	136 326	162 561
Derivater, målt til virkelig verdi over utvidet resultat	0	66 373	0	66 373
Sum forpliktelser	0	92 608	136 326	228 934

*) Angående finansielle instrumenter i nivå 3: Det har ikke vært endring av beholdning av finansielle instrumenter i nivå 3 i perioden 30.06.18 til 30.06.19.

BALANSEFØRT VERDI PER MÅLEKATEGORI - EIENDELER 30.06.2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Eiendeler til virkelig verdi over resultat	Eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Derivater som sikrings-instrument	Eiendeler til amortisert kost	Totalt	Virkelig verdi
Langsiktige fordringer	0	0	0	136 766	136 766	136 766
Andre langsiktige finansielle eiendeler	16 039	0	0	0	16 039	16 039
Derivater	660 465	0	0	0	660 465	660 465
Derivater - sikringsbokføring	0	0	11 165	0	11 165	11 165
Obligasjoner - likviditetsplassering	0	126 000	0	0	126 000	126 000
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	0	0	0	1 066 951	1 066 951	1 066 951
Bankinnskudd, kontanter o.l.	0	0	0	4 396 803	4 396 803	4 396 803
Sum eiendeler	676 504	126 000	11 165	5 600 520	6 414 189	6 414 189

BALANSEFØRT VERDI PER MÅLEKATEGORI - FORPLIKTELSE 30.06.2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Derivater som sikrings-instrument	Forpliktelser til amortisert kost	Totalt	Virkelig verdi
Lån	0	0	12 411 587	12 411 587	12 682 214
Langsiktig finansiell gjeld i EUR, utpekt som sikringsinstrument	0	0	1 928 612	1 928 612	1 928 612
Derivater	112 050	0	0	112 050	112 050
Derivater - sikringsbokføring	0	48 610	0	48 610	48 610
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	0	0	1 692 009	1 692 009	1 692 009
Sum forpliktelser	112 050	48 610	16 032 208	16 192 868	16 463 495

FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI 30.06.2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 30.06.2018
Investeringer i aksjefond/aksjer	9 322	0	6 717	16 039
Derivater, målt til virkelig verdi over resultatet *)	0	158 127	502 339	660 466
Derivater, målt til virkelig verdi over utvidet resultat	0	11 165	0	11 165
Obligasjoner - likviditetsplassering	126 000	0	0	126 000
Sum eiendeler	135 322	169 292	509 056	813 670
Derivater, målt til virkelig verdi over resultatet *)	0	2 267	109 783	112 050
Derivater, målt til virkelig verdi over utvidet resultat	0	48 610	0	48 610
Sum forpliktelser	0	50 877	109 783	160 660

*) Angående finansielle instrumenter i nivå 3: Det har ikke vært endring av beholdning av finansielle instrumenter i nivå 3 i perioden 30.06.18 til 30.06.19.

BALANSEFØRT VERDI PER MÅLEKATEGORI - EIENDELER 31.12.2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Eiendeler til virkelig verdi over resultat	Eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Derivater som sikringsinstrument	Eiendeler til amortisert kost	Totalt	Virkelig verdi
Langsiktige fordringer	0	0	0	106 701	106 701	106 701
Andre langsiktige finansielle eiendeler	15 323	0	0	0	15 323	15 323
Derivater	704 103	0	0	0	704 103	704 103
Derivater - sikringsbokføring	0	0	5 652	0	5 652	5 652
Obligasjoner - likviditetsplassering	0	740 316	0	0	740 316	740 316
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	0	0	0	2 038 947	2 038 947	2 038 947
Bankinnskudd, kontanter o.l.	0	0	0	4 364 295	4 364 295	4 364 295
Sum eiendeler	719 426	740 316	5 652	6 509 943	7 975 337	7 975 337

BALANSEFØRT VERDI PER MÅLEKATEGORI - FORPLIKTELSE 31.12.2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Derivater som sikringsinstrument	Forpliktelser til amortisert kost	Totalt	Virkelig verdi
Lån	0	0	12 090 918	12 090 918	12 243 612
Langsiktig finansiell gjeld i EUR, utpekt som sikringsinstrument	0	0	2 017 180	2 017 180	2 017 180
Derivater	180 842	0	0	180 842	180 842
Derivater - sikringsbokføring	0	189 068	0	189 068	189 068
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	0	0	2 679 177	2 679 177	2 679 177
Sum forpliktelser	180 842	189 068	16 787 275	17 157 185	17 309 879

FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI 31.12.2018

<i>(I tusen kroner)</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 31.12.2018
Investeringer i aksjefond/aksjer	8 601	0	6 722	15 323
Derivater, målt til virkelig verdi over resultatet	0	123 099	581 004	704 103
Derivater, målt til virkelig verdi over utvidet resultat	0	5 652	0	5 652
Obligasjoner - likviditetsplassering	740 316	0	0	740 316
Sum eiendeler	748 917	128 751	587 726	1 465 394
Derivater, målt til virkelig verdi over resultatet	0	20 078	160 764	180 842
Derivater, målt til virkelig verdi over utvidet resultat	0	189 068	0	189 068
Sum forpliktelser	0	209 146	160 764	369 910

6

Netto rentebærende gjeld

<i>(I tusen kroner)</i>	Obligasjonslån	Ansvarlig lån	Banklån og øvrige lån	Totalt
Kortsiktige og langsiktige lån 01.01.19	7 134 433	2 137 576	4 836 089	14 108 098
Nye lån og utvidelse av lån	1 075 000	28 672	586 812	1 690 484
Lån ved oppkjøp av selskaper	0	0	290 642	290 642
Nedbetaling	-384 000	-50 000	-71 364	-505 364
Tilbakekjøp	-426 000	0	0	-426 000
Endring virkelig verdi	-433	0	0	-433
Valutaomregning lån i euro	0	0	-56 788	-56 788
Kortsiktige og langsiktige lån 30.06.19	7 399 000	2 116 248	5 585 391	15 100 639
Finansiell leasingforpliktelse				288 143
Leieforpliktelse IFRS 16				629 270
Kortsiktige finansielle plasseringer				-993 780
Kontanter og bankinnskudd				-4 479 356
Netto rentebærende gjeld 30.06.19				10 544 916

7 IFRS 16 Leieavtaler

Lyse implementerte IFRS 16 med virkning fra 1. januar 2019. Standarden gjelder regnskapsføring av leieavtaler. IFRS 16 erstatter IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsippene for innregning, måling, presentasjon og noteopplysninger for leiekontrakter. Standarden er kun aktuell for Lyse som leietaker. IFRS 16 krever at alle leiekontrakter behandles etter én modell, tilsvarende den som finnes for finansiell leasing under IAS 17. Unntak gjelder for leieavtaler av eiendeler med lav verdi og leiekontrakter med kortere varighet enn 12 måneder. Ved starten av leieperioden vil leietaker innregne en forpliktelse til å gjøre betalinger på leasingkontrakten og en eiendel som representerer retten til å bruke den leasede eiendelen.

Leietaker må regnskapsføre en rentekostnad på forpliktelsen og avskrive eiendelen. IFRS 16 er implementert ved å anvende modifisert retrospektiv metode. Dette innebærer at sammenligningstallene ikke vil bli omarbeidet. Lyse har benyttet unntaket i standarden som muliggjør å videreføre tidligere vurdering av identifisering av leieavtaler. På overgangstidspunktet er eiendelen målt individuelt til en verdi tilsvarende leieforpliktelsen. Forskuddsbetalinger og/ eller utsatte leiebetalinger utgjorde uvesentlige beløp på implementeringstidspunktet. Balansførte leieavtaler gjelder kontorlokaler og eiendom, fiberleie og teleutstyr, kjøretøy og maskiner.

Virkingen av implementeringen på ulike regnskapslinjer er vist i tabellen nedenfor:

Avstemming av leieforpliktelser

<i>(I tusen kroner)</i>	01.01.19
IAS 17 Ikke balansførte operasjonelle leieavtaler	845 568
Forlengelsesopsjoner og kjøpsmuligheter som vil utøves med rimelig sikkerhet	40 011
Praktisk tilpassning knyttet til kortsiktige leieavtaler	-5 534
Nominelle leieforpliktelser 1. januar 2019	880 045
Diskontering ved bruk av den inkrementelle lånerenten	-130 835
Leieforpliktelser 1. januar 2019 iht IFRS 16	749 210
Bruksrettigheter 1. januar iht IFRS 16	749 210

Effekter på den finansielle oppstillingen

<i>(I tusen kroner)</i>	30.06.19
Anleggsmidler: Eiendom, anlegg og utstyr:	
Bruksrettigheter kontorlokaler og eiendom	123 576
Bruksrettigheter fiberleie og teleutstyr	491 800
Bruksrettigheter kjøretøy og annet	13 689
Sum bruksrettigheter	629 065
Langsiktig rentebærende gjeld knyttet til leieavtaler	
Leieforpliktelser	485 478
Kortsiktig rentebærende gjeld knyttet til leieavtaler	
Leieforpliktelser	143 792
Samlede leieforpliktelser*	629 270

* Forskjellen mellom rett-til-bruk eiendelen og leieforpliktelsen er knyttet til forskuddsbetalt leie

Andre effekter på regnskapet

<i>(I tusen kroner)</i>	30.06.19
Resultatregnskap:	
Avskrivninger av bruksrettigheter - presentert som avskrivning	58 221
Rentekostnad på leieavtaler - presentert som rentekostnader	13 242
Kontantstrøm:	
Amortisering av leieforpliktelser - presentert som finansieringsaktiviteter	57 117
Renteandel av leiekostnader for leieforpliktelser - presentert som finansieringsaktiviteter	13 242
Sum utbetalinger for leieforpliktelser	70 359

Alternative resultatmål («APM»)

Siden 2007 har Lyse utarbeidet sitt konsernregnskap i samsvar med internasjonale standarder for regnskapsrapportering (International Financial Reporting Standards, IFRS). IFRS-standardene er benyttet konsekvent i alle perioder som er presentert i konsernregnskapet.

Som definert i ESMA's retningslinjer vedrørende alternative resultatmål (APM eller «alternative performance measures»), er APM ment som et finansielt måltall for historiske eller framtidige økonomiske resultater, balanse, eller kontantstrøm, til forskjell fra et økonomisk måltall som er definert eller spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering.

LYSE BENYTTET FØLGENDE ALTERNATIVE RESULTATMÅL:

(1) EBITDA	Driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger
(2) EBITDA underliggende drift	EBITDA justert for urealisert verdiendringer på finansielle instrumenter og vesentlige engangsposter
(3) EBIT	Driftsresultat
(4) EBIT underliggende drift	Driftsresultat justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter, vesentlige engangsposter og nedskrivninger
(5) Brutto rentebærende gjeld	Langsiktige og kortsiktige lån, inkl. leieforpliktelser
(6) Netto rentebærende gjeld	Brutto rentebærende gjeld - likvide midler inkludert kortsiktige finansielle plasseringer
(7) Sysselsatt kapital	Egenkapital + rentebærende gjeld
(8) Investeringer i eierandeler	Kjøp av aksjer eller andeler og utbetaling av ansvarlige lån til tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
(9) EBITDA rentedekning	EBITDA / rentekostnader
(10) Rentebærende gjeldsgrad	Brutto rentebærende gjeld / (brutto rentebærende gjeld + bokført egenkapital)
(11) Egenkapitalandel	Egenkapital / sum eiendeler
(12) Egenkapitalandel - hensyntatt ansvarlig lån	Samlet egenkapital + ansvarlig eierlån / total kapital
(13) EBITDA margin underliggende drift	EBITDA underliggende drift / driftsinntekter
(14) EBIT margin underliggende drift	EBIT underliggende drift / driftsinntekter
(15) Egenkapitalrentabilitet	Årsresultat i % av gjennomsnittlig egenkapital - resultat for siste 12 måneder
(16) Avkastning sysselsatt kapital	Driftsresultat i % av gjennomsnittlig sysselsatt kapital - resultat for siste 12 måneder
(17) Resultat pr aksje	Årsresultat tilordnet aksjonærer / antall aksjer i selskapet

Underliggende driftsresultat er definert som driftsresultat justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter, vesentlige engangsposter og nedskrivninger. Under presenterer vi en avstemming mellom driftsresultat etter IFRS som presentert i det konsoliderte resultatregnskapet og de alternative resultatmål benyttet i årsrapporten for øvrig.

Årsresultatet justert for urealiserte verdiendringer er definert som underliggende IFRS-resultat etter skatt, justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter og virksomhetsoverdragelser. Se under for fullstendig avstemming av årsresultatet justert for urealiserte verdiendringer.

<i>(i millioner kroner)</i>	30.06.19	30.06.18	31.12.18
Underliggende driftsinntekter	4 760	5 028	10 309
Underliggende driftskostnader	3 682	3 474	7 256
Underliggende driftsresultat	1 078	1 554	3 053
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter før skatt (+ / - inntekt / kostnad)	160	-269	-398
Vesentlige engangsposter urealiserte (+ / - inntekt / kostnad)	0	0	15
Vesentlige engangsposter realiserte (+ / - inntekt / kostnad)	0	30	0
Driftsresultat (IFRS)	1 238	1 315	2 670
Periodens resultat inkludert minoritetsinteresse (IFRS)	541	474	1 064
Urealiserte verdiendringer finansielle instrumenter (+ / - inntekt / kostnad)	-126	221	300
Urealiserte verdiendringer virksomhetsoverdragelser (+ / - inntekt / kostnad)	0	0	0
Periodens resultat justert for urealiserte verdiendringer	414	695	1 364

lysekonsern.no